

Istinито, lijepo i dobro

Prodavači 'Uličnih svjetiljki' tijekom koronakrize pokazali koliko su 'veliki ljudi'

Volonteri i prodavači 'Uličnih svjetiljki' za vrijeme karantene i koronakrize učinili sve da nitko od njihovih štićenika ne ostane bez krova nad glavom jer nije u mogućnosti platiti stanarinu i režije.

Autor: **Kristina Pasarić** Fotograf: **Ulične svjetiljke** Objavljeno: 26.10.2020 12:49

HLADNO PREŠANO ULJE CRNOG KIMA

Časopis 'Ulične svjetiljke' prvi je hrvatski časopis o beskućništvu i srodnim društvenim temama, koji je pokrenuo Franjevački svjetovni red Mjesnog bratstva Trsat 2008. godine. Časopis je član Međunarodne mreže uličnih novina (*INSP*). Prodaju ga beskućnici po cijeni od 8 kn. Polovica tog iznosa pripada prodavaču, a polovica pokriva trošak tiska sljedećeg broja. Časopis se prodaje na ulicama Pule, Rijeke, Zadra, Zagreba i Varaždina. Na rad časopisa uvelike je utjecala koronakriza i karantena koja je u proljeće ove godine zahvatila Hrvatsku. O radu 'Uličnih svjetiljki' u tom razdoblju razgovarali smo s Dunjom Osojnak Marinović, urednicom časopisa.

– Prvi put nakon 13 godina postojanja projekta obustavljena je prodaja časopisa na ulicama, što je bilo nezamislivo. Prodavači su se našli u situaciji da ostaju bez svoje dnevne zarade kojom su si doslovno priskrblivali za kruh. Naši prodavači većinom su primatelji socijalne pomoći, invalidnine ili minimalne mirovine koje su dostatne za plaćanje sobe i režija. Zaradom od prodaje 'Uličnih svjetiljki' korisnici sami sebi osiguravaju hranu i higijenski pribor. Prodavači su se tijekom krize našli u situaciji da ne će imati za osnovno. Ušli smo u rizik da ćemo imati nove beskućnike na ulici jer ne će imati dosta sredstava da si osiguraju krov nad glavom – započinje priču urednica.

Prva reakcija na krizu u Franjevačkom svjetovnom redu Mjesnog bratstva Trsat, koja vodi projekt 'Uličnih svjetiljki', bila je pokušati na najbrži mogući način složiti pakete s hranom koje bi podijelili prodavačima.

– Budući da smo prisutni u pet gradova: u Rijeci, Zagrebu, Zadru, Varaždinu i Puli, bilo je potrebno aktivirati volontere da dostave hranu prodavačima. Nije nam to bilo lako tražiti od volontera s obzirom na to da smo bili svjesni da i oni, pomažući drugima, ugrožavaju svoje zdravlje. Ipak, naši su volonteri pravovremeno sve odradili bez poteškoća. Zatim se razvila i razradila zamisao o prikupljanju pomoći za prodavače putem medija – govori nam Dunja.

Časopis se zbog koronakrize prestao prodavati u fizičkom obliku te su se okrenuli akciji prikupljanja donacija, a zauzvrat su nudili mrežnu verziju 'Uličnih svjetiljki'.

– Sve snage uložili smo u medije i našu *Facebook* stranicu koja nam je bila temelj da dođemo do ljudi i pokušamo utjecati na njihovu svijest o potrebama naših prodavača. Ljude smo molili donacije za potrebe naših prodavača, a zauzvrat smo ponudili mrežni časopis, fotografije, razne tekstove koji su se mogli čitati digitalno i kojima smo pokušali privući pozornost na ono što je snašlo projekt 'Uličnih svjetiljki' i prodavače. Redovito smo izvještavali o količini prikupljenih donacija i o načinu podjele novca prodavačima. Novac je stizao na naš račun te smo prodavačima bili u mogućnosti mjesečno dati iznos koji bi mogao pokriti njihove potrebe. Nikako nismo htjeli da se dogodi da netko ostane bez krova nad glavom jer nije u mogućnosti platiti stanarinu i režije.

Građani su vrlo dobro reagirali na njihove poticaje, i donacije su bile dostatne da se pokriju osnovne potrebe korisnika projekta.

– Iako su prodavači bili vrlo sretni što postoje ljudi koji ih razumiju i spremni su dati novac za njih, ipak ništa nije moglo zamijeniti njihovu potrebu za izravnom prodajom časopisa, u kojoj oni izlaze van i postaju vidljivi i korisni članovi društva – naglašava naša sugovornica.

Volonteri su bili aktivni dijeleći hranu i skupljeni novac od donacija, što je predstavljalo ugrozu za njihovo zdravlje, a što su oni bez obzira na to s veseljem činili.

– Postojala je određena bojazan s naše strane i za volontere i za štíćenike. Uz to, problem nam je stvaralo i uvođenje blokada između gradova tako da nismo imali slobodnu cirkulaciju volontera koji nisu bili u mogućnosti doći do korisnika. Snalazili smo se na razne načine i koristili neke povoljne trenutke kako bismo došli do osobe u potrebi. Do njih se moralo doći kako-tako. Rekla bi da nije bio prisutan strah, već više zabrinutost oko toga kako će to sve završiti, dokle će trajati i hoćemo li uspjeti ostati u zajedništvu – ističe urednica.

Potres koji se dogodio u Zagrebu 22. ožujka volontere je potaknuo na dodatne aktivnosti.

– Mi u uredništvu potres smo pratili putem ekrana, s obzirom na to da nam je baza u Rijeci. Bez obzira na to, gledajući snimke našeg Zagreba, činilo se nevjerovatno da se to događa. Odmah smo dobili izvješće naših volontera u Zagrebu da su oni i svi prodavači dobro, te da nisu ugroženi ni na koji način. Mi u Franjevačkom svjetovnom redu organizirali smo se, te kroz nekoliko štandova ispred našeg svetišta prikupljali novac za obnovu razrušenih objekata u Zagrebu nudeći građanima naše uratke od gline i drugih materijala – govori Dunja Osojnak Marinović.

Urednica je progovorila i o važnosti postojanja udruga koje se brinu o najugroženijim skupinama društva.

– Naši korisnici u društvu zaista su nevidljivi. Ako nisu povezani kroz neku organizaciju, moglo bi se reći da im je nemoguće pomoći jer društvo ni ne zna da im je pomoć potrebna. To su uglavnom ljudi bez ikoga svoga te su prijateljstva sklopili upravo kroz projekt 'Uličnih svjetiljki'. Svjedok sam da su govorili da smo mi jedini koji ih zovu i koje zanima kako su oni. Navikli su da nemaju puno i da im ne treba ništa, stoga ih je iznenadilo da se tijekom krize uopće netko za njih brine. Ovakve organizacije uobičajeno ovise samo o trudu i optimizmu dobrih ljudi. Mogu reći da je podrška građana kroz ovu krizu dala dodatni polet svima nama da ustrajemo u našim nastojanjima da činimo još više i bolje i pomaganju potrebitima – naglašava.

Dunja je za kraj posvjedočila kako je izgledao njezin život u trenutcima krize i karantene.

– Osobno su me najviše pogodila prva dva tjedna kad je nastupio 'lockdown' u našoj zemlji. Djelovalo je kao zatišje u kojemu kao da nitko nije ni disao iščekujući nešto što nitko nije znao o čemu se radi. Utjecaj medija bio je nevjerovatan. Iako inače ne gledam televiziju, ukućani su me prisiljavali da ju gledam i budem informirana. Svakodnevno sam putovala na posao između dva grada: Opatija – Rijeka, prolazeći barikade u kojima su policijski službenici tražili papir na komu je pisalo da se zbog posla smijem kretati. Vozeći se po pustim ulicama i ujutro i popodne, zaista sam se osjećala kao da to nije moj život, kao da gledam nešto što prolazi mimo mene, a ja sam samo pasivni promatrač. Najviše me uplašilo da ne uđemo u neku apatiju i nečinjenje dobrih djela za druge. Plašilo me je da se ne zabijemo u svoje domove i kao miševi iz rupa gledamo na crnilo oko nas nadajući sa samo da ne će baš nas okrnuti – svjedoči Dunja.

Njezina vlastita djeca i rad s djecom u Domu za odgoj Dunji su budili osjećaj da je ipak sve normalno i u redu iako to uopće nije bila istina.

– Bez obzira na stroge upute da nema grljenja, bliskosti i dodira, koliko god to nastojala poštovati, posebno na poslu, to je bilo nemoguće provedivo s djecom koja imaju poremećaje u ponašanju, a s kojima radim. Ono ljudsko i spontano u nama nijedna zabrana nije mogla ograničiti - objašnjava.

Mogu reći, da nije bilo ove koronakrize, možda nikad ne bih spoznala koliko su 'veliki ljudi' ti naši prodavači 'Uličnih svjetiljki'. Ni u jednom trenutku nisu se požalili na situaciju niti tražili pomoć. Štoviše, iznenadili su se kad su čuli da je pokrenuta akcija za pomoć njima. U trenutku podjele novca, neki su za svoj dio rekli da damo nekom drugom prodavaču, znajući da je potrebniji novac drugom kolegi. Odričući se nečega čega ni sami nemaju, bili su nam svima lekcija da se može uvijek i u svakom trenutku ostati čovjek. To nam nijedna kriza na može oduzeti, zaključuje urednica časopisa.

FOTOGALERIJA

UZ DIGITALNI PRIMJERAK ULIČNIH SVJETILJKI

Jeste li ovaj mjesec uplatili za Laudato TV? Znete li da naš rad ovisi gotovo isključivo od donacija dobrih ljudi? Pridružite nam se u **Klubu prijatelja!**

Još iz rubrike: **Istinito, lijepo i dobro**

Na današnji dan
započela uhićenja...

Karlovački volonteri
pomažu unesrećenim...

Podaj nam milost da se
sve u nama pokloni Tebi

Učitaj više...

NAZOVITE NAS

00385 (0)1 78 88 592

Dobro mijenja sve.

NAVIGACIJA

Vijesti

Kalendar

Web shop

Oglašavanje

Pratite nas

INFORMACIJE

Impressum

O nama

Uplati

Pravila i opći uvjeti

Smjernice privatnosti

PISITE NAM

kontakt@laudato.hr

[Prijava](#)

[Registracija](#)

GALERIJE

[Laudato Galerije](#)

PRATITE NAS

© 2020. Sva prava pridržana Laudato d.o.o.